

แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต  
สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี

กันยายน ๒๕๖๖

## แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี

### ๑. หลักการและเหตุผล

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๘) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาหลัก ดังนี้ (๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการปลูกฝังวิธีคิดในกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนเพื่อปฏิรูป “คนรุ่นใหม่” ให้มีจิตสำนึกในการรักษาความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อสร้างพลังร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อไป ในอนาคตและการปรับ “ระบบ” โดยการสร้างนวัตกรรมการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน เท่าทันพลวัตของการทุจริต ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบ แจ้งข้อมูล และชี้เบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งจะนำไปสู่การลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ (๒) การปราบปรามการทุจริต มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของกระบวนการและกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในด้านของการดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เนี่ยงขาด เป็นธรรม และการพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานการทางกฎหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปราบปรามการทุจริตให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ กำหนดเป้าหมายการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปี โดยใช้ตัวชี้วัดการรับรู้การทุจริต เป็นเป้าหมายในการดำเนินการของแผนแม่บทฯ ซึ่งได้กำหนดให้ประเทศไทยมีอันดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ ของโลก

รัฐบาลมีเจตจำนงมุ่งมั่นที่จะสร้างภาครัฐโปร่งใส และสร้างสังคมไทยปลอดการทุจริตครั้งใหญ่ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยม lokale ต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบทุกรูปแบบให้เกิดขึ้น และมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยได้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ด้วยแนวคิด “คนไทยไม่ท่านต่อการทุจริต” พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในสังคมไทย และได้มีการพัฒนาปรับปรุงข้อกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้มีความทันสมัย มีความเป็นสากล และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเป็นระบบ รวมทั้งปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต จิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง

ดังนั้น แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี จึงเป็นแนวปฏิบัติภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ซึ่งแสดงถึงความพยายามที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตในหน่วยงาน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและสนับสนุนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย

## ๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้การดำเนินงานในการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตในสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี มีขั้นตอน กระบวนการและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน
- ๒.๒ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตได้อย่างถูกต้อง
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้ร้องเรียนได้รับทราบขั้นตอน วิธีการในการร้องเรียน และลดการร้องเรียนซ้ำซ้อน
- ๒.๔ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์

## ๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี

## ๔. คำจำกัดความ

- ๔.๑ ศปท. สลน. หมายถึง ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี
- ๔.๒ ผู้ร้องเรียน หมายถึง ผู้ประสบเหตุการณ์ด้วยตนเอง หรือผู้ให้ข้อมูลแจ้งเบาะแส
- ๔.๓ เรื่องร้องเรียน หมายถึง ประเด็นการร้องเรียนหรือให้ข้อมูลแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริต ของบุคลากรในสังกัดสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี
- ๔.๔ โดยทุจริต หมายถึง การแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น (ประมวลกฎหมายอาญา)
- ๔.๕ ทุจริตต่อหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด ในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่ง หรือหน้าที่ ทั้งที่ตนไม่ได้มี ตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑)
- ๔.๖ เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของ ศปท. สลน. ที่ได้รับมอบหมาย

## ๕. ช่องทางการร้องเรียน

- ๕.๑ ร้องเรียนด้วยตนเอง ณ ศปท. สลน.
- ๕.๒ ร้องเรียนทางไปรษณีย์ถึงหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักเลขานุการ นายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
- ๕.๓ ร้องเรียนทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๙๗๖
- ๕.๔ ร้องเรียนทางโทรสาร หมายเลข ๐ ๒๒๘๘ ๖๔๖๘
- ๕.๕ ร้องเรียนทางเว็บไซต์ <https://acoc.thaigov.go.th>

**๖. กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ  
และระยะเวลาการดำเนินการในวันเวลาทำการ**

ขั้นตอน ที่	กระบวนการ	ระยะเวลา
๑. ศปท. สลน. ลงทะเบียนรับเรื่อง		๑๕ นาที
๒. ตรวจสอบความครบถ้วน หากไม่ครบถ้วน ให้ติดต่อสอบถามเพื่อขอเพิ่มเติมจากผู้ร้องเรียน อย่างน้อย ๒ ครั้ง หากไม่ได้รับเพิ่มเติมให้เสนอขออยุติเรื่อง เมื่อตรวจสอบเอกสารครบถ้วนแล้ว เจ้าหน้าที่ดำเนินการวิเคราะห์ประเด็นการร้องเรียนและจัดทำบันทึกสรุปข้อร้องเรียน เสนอต่อหัวหน้า ศปท. สลน. เพื่อพิจารณาสั่งการ	๑ วัน	
๒.๑ กรณีร้องเรียนภายในหน่วยงาน - แจ้งหน่วยงานที่มีประเด็นถูกร้องเรียนเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น - แจ้งผู้ร้องเรียนทราบการดำเนินการเบื้องต้น	๑ วัน	
๒.๒ กรณีร้องเรียนภายนอกหน่วยงาน ซึ่งไม่ใช่การกิจของ ศปท. สลน. - แจ้งหน่วยงานของรัฐอื่นเพื่อดำเนินการตามติดตามรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ - แจ้งผู้ร้องเรียนทราบการดำเนินการ		
๓. ศปท. สลน. นำส่งหนังสือไปยังผู้ร้องเรียนเพื่อทราบและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นให้แล้วเสร็จใน ๗ วัน (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑) และรายงานผลการพิจารณาต่อหัวหน้า ส่วนราชการ และรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อรับทราบ	๓๐ นาที	
๔. ศปท. สลน. ทำบันทึกแจ้ง กลุ่มกฎหมาย (กกม.) สำนักงานเลขานุการ (สลธ.) กรณีที่ต้องมีการพิจารณาดำเนินการทางวินัยหรือทางอาญา โดย กกม. สลธ. ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จใน ๓๐ วัน (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑) และรายงานความคืบหน้าต่อหัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐมนตรี เจ้าสังกัดเป็นระยะ	๑ วัน	
๕. ศปท. สลน. ทำหนังสือติดตามสอบถามผลการดำเนินการ ตามข้อ ๔ หรือข้อ ๕	๑ วัน	
๖. ศปท. สลน. จัดทำสรุปเรียน หน.ศปท. เพื่อทราบ และแจ้งผู้ร้องเรียนเพื่อทราบ ผลการดำเนินการ	๑ วัน	

### ๗. หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๗.๑ เรื่องร้องเรียนต้องทำเป็นหนังสือโดยใช้ถ้อยคำสุภาพและมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ - สกุล ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ร้องเรียน
- (๒) วันเดือนปี ของหนังสือร้องเรียน
- (๓) ระบุชื่อ - สกุล และข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมของผู้ถูกร้องเรียน
- (๔) ระบุพยานเอกสาร พยานวัตถุและพยานบุคคล (ถ้ามี)
- (๕) ลงลายมือชื่อผู้ร้องเรียน

๗.๒ กรณีมาร้องเรียนด้วยตนเอง ให้เจ้าหน้าที่บันทึกรายการตามแบบ (รท.๑) ให้ผู้ร้องเรียน อ่านและให้ผู้ร้องเรียนลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียนออกใบรับเรื่องร้องเรียน ให้แก่ผู้ร้องเรียนไว้เป็นหลักฐาน

๗.๓ กรณีเป็นการร้องเรียนทางโทรศัพท์ ให้เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนบันทึกข้อมูลในเบื้องต้น และแนะนำให้ส่งเอกสารหลักฐานที่ต้องการร้องเรียนทั้งหมด มาทางไปรษณีย์หรือโทรศัพท์ให้ครบถ้วน

๗.๔ เรื่องร้องเรียนไม่มีรายการไม่ครบถ้วน ๗.๑ หรือไม่ชัดเจน หรือไม่อ้างเข้าใจได้ ให้เจ้าหน้าที่ ให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง

๗.๕ ให้เจ้าหน้าที่ติดตามผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นจากหน่วยงานที่ถูกถ้องเรียน เมื่อพ้นกำหนด ๗ วัน นับถัดจากวันที่ส่งเรื่องร้องเรียนไปยังหน่วยงานดังกล่าว และติดตามผลการดำเนินการ ทางวินัยหรือทางอาญาจาก กกม. เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่ส่งเรื่องร้องเรียนไปยังหน่วยงานดังกล่าว

๗.๖ การรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการในทุกขั้นตอนให้ถือเป็นความลับ

๗.๗ กรณีผู้ร้องเรียนเป็นผู้ให้ข้อมูลแจ้งเบาะแส ต้องไม่เปิดเผยชื่อ - สกุล และที่อยู่หรือข้อมูล ส่วนบุคคลอื่นใดของผู้ร้องเรียน

๗.๘ กรณีผู้ร้องเรียนเป็นผู้ให้ข้อมูลแจ้งเบาะแสและเป็นข้าราชการ ให้ปฏิบัติตามมาตรการให้ ความคุ้มครอง ข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

๗.๙ ให้ ศปท. สลน. รายงานเรื่องร้องเรียนการทุจริตต่อหัวหน้า ศปท. สลน. ภายในวันที่ ๑๕ ของทุกเดือน

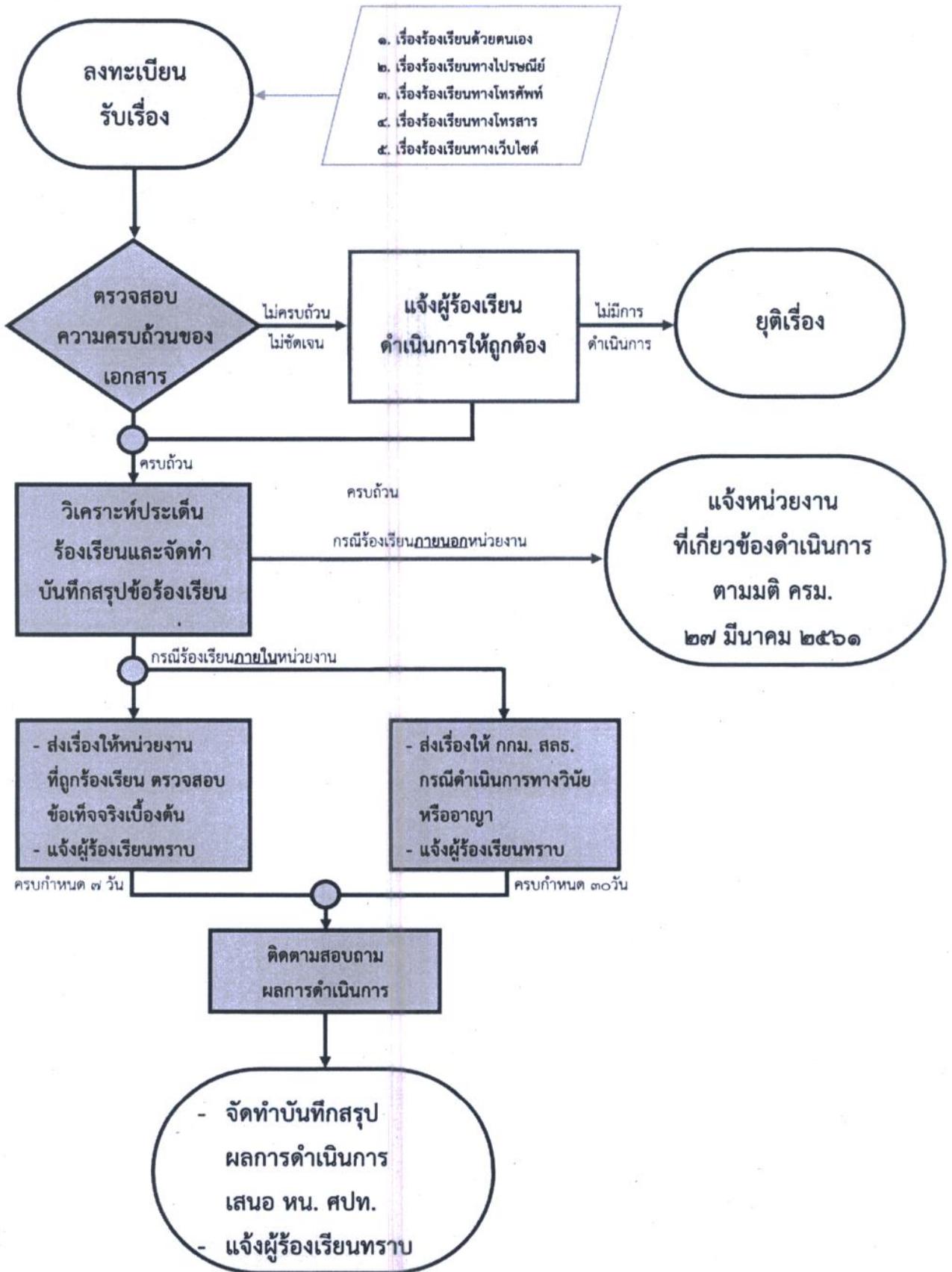
### ๘. อำนาจหน้าที่

๘.๑ เจ้าหน้าที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร/วิเคราะห์เรื่องร้องเรียน เสนอความเห็นต่อหัวหน้า ศปท. สลน. และติดตามผลการดำเนินงาน พร้อมรายงานผลต่อหัวหน้า ศปท. สลน. และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดไว้ในมาตรการนี้หรือที่จะมีแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

๘.๒ หน่วยงานภายใต้สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่ให้ความร่วมมือ ในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรการนี้หรือที่จะมีแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

**หมายเหตุ :** ตามตารางข้อ ๓ และข้อ ๔ เป็นการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในระบบราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

## แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ



แบบหนังสือร้องเรียน/แจ้งเบาะแส

เรื่อง “การทุจริตของเจ้าหน้าที่ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี”

ชื่อ - สกุล ผู้ร้องเรียน ..... หมายเลขอรหัสพท. ....

ที่อยู่.....

ชื่อ - สกุล ผู้ถูกร้องเรียน ..... สังกัด .....

ตำแหน่ง/ระดับ .....

ข้อมูลที่สามารถบ่งชี้และสืบทราบตัวผู้ถูกกล่าวหาได้ .....

รายละเอียดเรื่องร้องเรียน .....

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าการร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการทุจริต ดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริง  
ทุกประการโดยข้าพเจ้าขอส่งเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา (ถ้ามี) ได้แก่

๑) ..... จำนวน ..... ชุด

๒) ..... จำนวน ..... ชุด

๓) ..... จำนวน ..... ชุด

ลงชื่อ ..... ผู้ร้องเรียน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

คำแนะนำ

รายละเอียดเรื่องร้องเรียนให้ระบุข้อมูล ดังนี้

- ๑) การกระทำที่เป็นเหตุแห่งการร้องเรียน
- ๒) ข้อตอนหรือรายละเอียดในการกระทำเหตุนั้นอย่างไร
- ๓) ระบุพยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานบุคคล (ถ้ามี)